

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516200707
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3516200707.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka v spore žalobcu J. R., a.s., so sídlom v B., P. XX, A.: XX XXX XXX, proti žalovanému K. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., V. XXX/X, o zaplatenie 6.874,77 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 24. januára 2020, č.k. 9C/15/2016-82, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti II. a vo výrokovej časti III. o náhrade trov konania p o t v r d z u j e.

Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.874,77 Eur, vyčíslený úverový úrok do dátumu predčasnej splatnosti v sume 336,82 Eur, vyčíslený úrok z omeškania v sume 5,43 Eur, úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 6.874,77 Eur od 20.11.2015 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 336,82 Eur od 20.11.2015 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100%. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia 6.874,77 Eur titulom nezaplatenej istiny, úroku vo výške 336,82 Eur titulom neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru, úroku z omeškania vo výške 5,43 Eur titulom neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru, úroku vo výške 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny od 20.11.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatenej istiny a úrokov od 20.11.2015 do zaplatenia spolu s náhradou trov konania. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalovaný uzatvoril so žalobcom dňa 05.09.2012 Úverovú zmluvu č. XXXX (ďalej len „Zmluva“), v zmysle ktorej mu žalobca poskytol bezúčelový úver vo výške 8.300,- Eur s dohodnutou výškou úrokovej sadzby 13,9% ročne. Úver sa žalovaný zaviazal splácať v 120 mesačných splátkach vždy k 15. dňu v mesiaci vo výške 128,37 Eur od 17.09.2012 do 15.08.2022. V čl. 1 bod 1.2. je uvedená výška RPMN 15,51% a priemerná RPMN 12,55%. Žalovaný mal celkovo žalobcovi zaplatiť sumu 15.643,20 Eur. V čl. 1. bode 1.1. úverovej zmluvy bolo uvedené, že banka poskytne klientovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v úverovej zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach - J., a.s. (ďalej „VOP“), ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Vo výzve na predčasné splatenie úveru zo dňa 19.11.2015 oznámil žalobca žalovanému, že z dôvodu neplnenia si povinností v zmysle úverovej zmluvy č. XXXX zo dňa 05.09.2012 zo strany žalovaného rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval ho na jednorazovú úhradu zostávajúcej sumy úveru vo výške 7.277,02 Eur a sumy 30,- Eur ako poplatok za výzvu do 30.11.2015. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka; § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1 veta prvá, ods. 5, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka v znení

účinnom do 30.09.2013; §1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že medzi stranami konania bola uzatvorená Úverová zmluva č. 4584 dňa 05.09.2012, pričom šlo v zmysle § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o zmluvu o spotrebiteľskom úvere a v zmysle § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka zároveň o spotrebiteľskú zmluvu. Úverovou zmluvou zo dňa 17.09.2012 sa žalobca v rámci predmetu svojej činnosti zaviazal poskytnúť žalovanému ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a žalovaný sa tieto zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach. Súd prvej inštancie považoval podanú žalobu za čiastočne dôvodnú. Po preskúmaní obsahových náležitostí úverovej zmluvy zo dňa 05.09.2012 dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vykonaním dokazovaním súd prvej inštancie mal preukázať, že žalovaný po poskytnutí úveru v sume 8.300,- Eur úver v dohodnutých splátkach vo výške 128,37 Eur nesplácal, a preto bol listom zo dňa 19.11.2015 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu 29.11.2015. Povinnosťou žalovaného bolo splácať úver v mesačných splátkach vo výške po 128,37 Eur so splatnosťou vždy k 15. dňu v mesiaci. Žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi zosplatenú a neuhradenú časť úverovej istiny 6.874,77 Eur a zosplatené a neuhradené zmluvné úroky 336,82 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,43 Eur, ktoré boli v uvedenej sume vyčíslené ku dňu zosplatenia. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal aj úroky z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatennej istiny a nezaplateného úroku z istiny za obdobie nasledujúce po zosplatení (t.j. od 20.11.2015 do zaplatenia). V časti o zaplatenie zmluvného úroku 13,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 20.11.2015 do zaplatenia, súd prvej inštancie žalobu zamietol. Mal preukázať, že sporové strany si dojednali zmluvný úrok 13,90% ako fixný do doby splatnosti úveru. Žalobca v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplateniu celého úveru. Vyjadril právny záver, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, pri ktorom žalobcovi zmluvný úrok z omeškania odo dňa účinkov zosplatenia nepatrí. Veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, nakoľko už nastala splatnosť celého dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania, preto je povinný platiť iba úrok z omeškania. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. Mal za to, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Šlo by o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd prvej inštancie preto uplatnený nárok na zmluvné úroky z úveru po zosplatení úveru zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil tým, že žalobca mal vo veci úspech v prevažnej časti (neúspech bol iba v časti príslušenstva -žalovaného úroku po zosplatení), preto mu súd priznal právo na plnú náhradu trov konania. Súd ďalej uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Proti tomuto rozsudku, a to v zamietajúcej výrokovej časti II., podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za nesprávny a odôvodňuje odvolanie tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení. Poukázal na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, komentár IURA Edition a na ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobca argumentoval tým, že ak zákon č. 129/2010 Z. z. ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatení aj veriteľ. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškania dlžníka ani prípadné zosplatenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami. Výklad prezentovaný odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí by podľa žalobcu znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvýhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatení neobsahuje žiadny právny predpis. Žalobca vyjadril názor, že ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Poukázal tiež na návrh zákona č. 106/2014 Z. z., ktorým sa v roku 2013 mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, pričom sa ním navrhovalo doplnenie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kde sa mala pripojiť veta, že úroky za poskytnutie peňažných

prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Takáto navrhovaná úprava však nebola prijatá a preto uvedený zákon č. 106/2014 Z. z. a ani iná zákonná novelizácia alebo iné obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahujú. Ďalej žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 113/2018 z ktorého vyplýva, že veriteľ môže požadovať zaplatenie úrokov z úveru popri úrokoch z omeškania, a to až do doby reálneho vrátenia peňažných prostriedkov úveru. Na podporu svojho tvrdenia poukazoval aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (sp. zn. 3Co/108/2017; 8Co/138/2017, 8Co/206/2018), Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017-90, rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhoval, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebný v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti II. a výrokovej časti III. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá (výrok II.), ako aj súvisiaci výrok o trovách konania (výrok III.), a preto výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené (výrok I.), ktorý odvolaním žalobca nenapadol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť.

6. Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti týkajúcej sa zmluvného úroku vo výške 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny do zaplatenia, súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobcovi neprináležia zmluvne dohodnuté úroky z úveru, ale len úroky z omeškania. Poukázal na to, že keď nastane splatnosť dlhu, dlžník sa dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úrok z omeškania. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

7. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

8. Uzavretý zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy o úvere zo dňa 05.09.2011 je potrebné, aj podľa názoru odvolacieho súdu, posudzovať ako spotrebiteľský zmluvný vzťah. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že na základe zmluvy o úvere poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 8.300,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 128,37 Eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný si neplnil svoju povinnosť vyplývajúcu z uzatvorenej zmluvy o úvere, napriek výzve nezaplatil omeškané splátky riadne a včas, žalobca listom zo dňa 19.11.2015 vyzval žalovaného na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu 29.11.2015.

9. V predmetnej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. V zhode s názorom súdu prvej inštancie, odvolací súd dopĺňa, že po zosplatnení úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver súdu prvej inštancie je správny, pretože nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, a preto niet ani dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V prípade mimoriadnej splatnosti tak veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou, a

tým obmedzenie obchodovania s peniazmi. Nemá preto právo na úroky ako odplatu za užívanie istiny, keďže dlžník ju už užívať nemôže.

10. Odvolaciemu súdu je známe, že otázka práva veriteľa na úroky z úveru za dobu po splatnosti úveru až do okamihu skutočného vrátenia úveru je rozhodovaná všeobecnými súdmi Slovenskej republiky nejednotne, o čom svedčí aj početná judikatúra, na ktorú vo svojom odvolaní žalobca poukazuje. Tunajší odvolací súd a podľa neho aj prevažná rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky (pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/40/2015 zo dňa 28.07.2015, sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, rozsudky tunajšieho súdu ako napr. 5Co/479/2015-128 zo dňa 10.02.2016, 27Co/124/2019-118 zo dňa 20.08.2019, sp. zn. 6Co/304/2015 zo dňa 26.04.2016, sp. zn. 6Co/303/2017 zo dňa 18.07.2017 a podobne) sa však priklonila k právnomu názoru, že dojednané úroky z úveru patria veriteľovi len za dobu do splatnosti úveru. Po splatnosti úveru patria veriteľovi už len úroky z omeškania, ak je dlžník v omeškaní so splnením svojej povinnosti vrátiť riadne a včas poskytnutý úver.

11. Tento právny názor bol одобrený aj uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.09.2012. V predmetnom uznesení sa ústavný súd vypořiadal s rovnakými argumentmi (sťažovateľa), ako predniesol odvolateľ v tomto spore. Ústavný súd SR predmetným uznesením odmietol sťažnosť smerujúcu proti záverom všeobecných súdov, v zmysle ktorých má veriteľ nárok na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba „do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade s ust. § 369 Obch. zákonníka“. Tento výklad považoval ústavný súd za ústavne akceptovateľný.

12. Pokiaľ žalobca poukázal na uznesenie Nejvyššího soudu České republiky zo dňa 21.08.2014 pod sp.zn. 33 Cdo 212/2014, odvolací súd ani v najmenšom nespochybňuje právnu vetu, na ktorú žalobca poukazuje v odvolaní, v označenej veci sa však nejednalo o spotrebiteľský právny vzťah, z ktorého dôvodu uvedené rozhodnutie nie je priamo aplikovateľné na právnu vec, ktorá je predmetom tohto odvolacieho prieskumu.

13. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Odvolací súd preto uzavrel, že v predmetnej veci má žalobca nárok po zosplatnení len na úroky z omeškania a nie na dohodnuté zmluvné úroky, ako uviedol aj súd prvej inštancie.

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti II. a vo výrokovej časti III. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v konaní úspešný. Žalovanému však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).